

RECEȚIONAT

Șef Departament CIE

_____ 2023

APROBAT

Ședința DCI, p.v. nr. _____

_____ 2023

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL 2022-2023

**privind implementarea proiectului la inițiativa Departamentului Contabilitate și
Informatică Economică**

***Cercetarea tendințelor moderne în vederea dezvoltării instrumentarului contabilității și
analizei de gestiune***

Conducător de proiect: ***Lușmanschi Galina***, dr., conf. univ.

ECHIPA:

Raietchi Eugeniu, dr., l.univ.

Panuș Valentina, dr., l.univ.

Chișlaru Angela, dr., conf.univ.

Sava Lilia, dr., conf.univ.

Costețchi-Jușca Oxana, drd., as.univ.

Bogoi Maria, drd., as.univ.

Chișinău 2023

1. Scopul proiectului

Elaborarea suportului metodologic, analiza și aplicarea tendințelor moderne în vederea dezvoltării instrumentarului contabilității și analizei de gestiune prin cercetarea și publicarea rezultatelor cercetării

2. Obiectivele proiectului (obligatoriu)

1. Examinarea și elaborarea cadrului metodologic al contabilității de gestiune de pe poziția cerințelor actuale;
2. Concretizarea instrumentarului metodologic al contabilității și analizei de gestiune;
3. Analiza metodelor și instrumentelor contabilității și analizei de gestiune prin cercetarea practicii naționale și internaționale;
4. Concretizarea instrumentarului metodologic de colectare a datelor necesare pentru demersul analitic;
5. Aplicarea modelelor și instrumentelor contabilității și analizei de gestiune pentru luarea deciziilor manageriale.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor (obligatoriu)

1. Cercetarea abordărilor metodologice în studiile de specialitate elaborate de cercetători naționali și internaționali în domeniul contabilității și analizei de gestiune;
2. Elaborarea metodologiei cercetării, definirea ipotezelor;
3. Realizarea activităților de colectare a datelor;
4. Studiu privind organizarea contabilității în entitățile turistice;
5. Elaborarea metodologiei de evaluare și calculație a costului efectiv al produselor vegetale și animale;
6. Concretizarea modului de utilizare a componentelor sistemului informațional contabil în managementul instituțiilor medicale private;
7. Formularea de concluzii generale și recomandări privind dezvoltarea instrumentarului contabilității și analizei de gestiune în cadrul entităților din R.Moldova prin aplicarea tendințelor moderne;
8. Recomandarea de instrumente pentru implementarea tendințelor moderne ale contabilității și analizei de gestiune pentru luarea deciziilor manageriale;
9. Valorificarea rezultatelor cercetării prin diseminare în cadrul Simpozionului Științifico-Practic Internațional „Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități”, USM, 2023, din 21.02.2023;
10. Organizarea și valorificarea rezultatelor cercetării prin diseminare în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” din 6-7 octombrie 2023;
11. Valorificarea rezultatelor cercetării prin diseminare în cadrul Conferinței de totalizare a rezultatelor proiectului.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

1. Lansarea proiectului de cercetare realizat la inițiativa departamentului CIE în cadrul Seminarului Metodico-Științific „*Interpretarea informației contabile prin prisma raportării financiare și manageriale: provocări și perspective*” din 21 septembrie 2022;
2. Elaborarea de către drd. Bogoi Maria a Referatului Științific Nr.3 „*Modernizarea sistemului informațional și impactul acestuia asupra procesului decizional în cadrul serviciilor medicale private*”, conducător științific Lușmanschi Galina. Comisia de îndrumare: Dolghi Cristina dr., conf.univ., Tcaci Alexandru dr., conf.univ., Sava Lilia dr., conf.univ.;
3. Organizarea Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” din 6-7 octombrie 2023.
4. Elaborarea și publicarea lucrărilor științifice în reviste științifice naționale și internaționale, inclusiv indexate în baze de date internaționale.
5. Participarea cu comunicate privind cercetările realizate în cadrul proiectului la manifestări științifice naționale și internaționale.
6. Elaborarea raportului final privind rezultatele obținute în proiect și editarea raportului sumativ.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă) (obligatoriu)

Susținerea Referatului Științific Nr.3 „*Modernizarea sistemului informațional și impactul acestuia asupra procesului decizional în cadrul serviciilor medicale private*” din 29.09.2022, drd. Bogoi Maria. Conducător științific Lușmanschi Galina. Comisia de îndrumare: Dolghi Cristina dr., conf.univ., Tcaci Alexandru dr., conf.univ., Sava Lilia dr., conf.univ.

Cercetarea metodelor și instrumentelor contabilității și analizei de gestiune a permis formularea de concluzii generale și recomandări privind dezvoltarea instrumentarului contabilității și analizei de gestiune în cadrul entităților din R.Moldova prin aplicarea tendințelor moderne.

Valorificarea rezultatelor cercetării prin diseminare în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” din 6-7 octombrie 2023, precum și în cadrul Simpozionului Științifico-Practic Internațional „Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități”, din 21.02.2023.

Rezultatele cercetărilor efectuate au fost diseminate prin publicarea lucrărilor științifice în reviste științifice din străinătate și din țară, prezentate comunicate la manifestări științifice internaționale, inclusiv:

- *Articole științifice publicate în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS – 1;*
- *Articole științifice publicate în alte reviste din străinătate recunoscute – 4;*
- *Articole științifice publicate în reviste din Registrul National al revistelor de profil – 1;*
- *Articole științifice publicate în alte reviste naționale – 6;*
- *Lucrări științifice publicate în materialele conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 2;*
- *Lucrări științifice publicate în materialele conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 3;*
- *Lucrările conferințelor științifice naționale – 1;*
- *Lucrări științifico-metodice și didactice – 6.*

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu)

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului inițiat la inițiativa Departamentului
Contabilitate și Informatică Economică
„Cercetarea tendințelor moderne în vederea dezvoltării instrumentarului contabilității și analizei
de gestiune”**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. **LUȘMANSCHI, G., COJOCARU, M., COSTEȚCHI-JUȘCA. O. Agritourism in the Republic of Moldova and tourism product cost - a review. In Journal "Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development", Vol.23(2)2023. Page 409-420. 2285-3952.**

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. **LUȘMANSCHI G., COSTEȚCHI-JUȘCA O. Approaches to tourism in the republic of Moldova and estimation of the economic value of environmental resources in nature-based tourism. In Journal „european journal of accounting, finance & business”, Volume 11 / 2023 Issue 2, p. 44-49. ISSN 2344-102X**
2. **PANUS, V. Capacități de producție: tipuri și utilizări. În: Revista universitară de studii strategice interdisciplinare și de securitate, pg.43, Revista se află în bazele internaționale de date CEEOL și EBSCO, ISSN 2068 - 1682 Online ISSN 2067-7464 Print**
3. **PANUS, V. Evaluarea stocurilor la data raportării: percepții asupra particularităților specifice. În: Revista universitară de studii strategice interdisciplinare și de securitate, pg.50, Revista se află în bazele internaționale de date CEEOL și EBSCO, ISSN 2068 - 1682 Online ISSN 2067-7464 Print**
4. **SAVA L., TÎRȘU V. Human capital and sustainable development. În: European Journal of Accounting, Finance & Business, Volume 10 / 2022, Issue 2 / June 2022, p. 90-95 ISSN 2344-102X ISSN-L 2344-102X.**

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. **SAVA, L., GUJUMAN, L., NISTIRIUC, N., TÎRȘU, V., Sorochin S. Strategies for professional development of staff in economic entities in the field of ICT.In: Journal of Social Sciences. Chișinău: Editura UTM, Nr. 1/2021, p. 50-56, ISSN 2587-3490. Categoria B+.**

4.4. în alte reviste naționale

1. **FRECĂUȚEANU, A. CHIȘLARU, A. BOGDAN, G. Учет продукции, полученной с молодых многолетних насаждениях. In: Contabilitate și audit. 2023 nr.9, p. 74-83**
2. **FRECĂUȚEANU A. CHIȘLARU A. Costurile indirecte de producție: contabilizare, repartizare, perfecționare. In: Contabilitate și audit. 2023 nr.11, p. 90-98**
3. **КИШЛАРУ, А., ФРЕКЭУЦЯНУ, А., КОЖОКАРЬ, В. Учёт убоя животных и птицы на сельскохозяйственных предприятиях: весьма уязвимая теория и не менее рискованная практика. В: Бухгалтерские и налоговые консультации.**

2022, № 8, c. 44-58

4. **КИШЛАРУ, А., ФРЕКЭУЦЯНУ, А., КОЖОКАРЬ, В.** *Учёт убоя животных и птицы на сельскохозяйственных предприятиях: весьма уязвимая теория и не менее рискованная практика. В: Бухгалтерские и налоговые консультации.* 2022, № 9, c. 48-57
5. **CHIȘLARU, A., FRECĂUȚEANU, A., ROMANCIUC, A.** *Evaluarea și calculația costului efectiv al produselor vegetale și animaliere: dileme metodologice.* In: *Contabilitate și audit.* 2022, nr. 11, pp. 69-77
6. **PANUȘ, V.** *Mișcarea bunurilor în cadrul entității: lege vs ordin.* In: *Contabilitate și audit.* 2022, nr. 5

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

- 5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare
- 5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
 1. **COSTEȘCHI-JUȘCA O., GAVRILAȘ N.** *Impactul managementului turismului asupra creșterii competitivității economice. Conferința Științifică Internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”.* 6-8 octombrie 2023.
 2. **COSTEȘCHI-JUȘCA O., COJOCARU V.** *Gestionarea riscurilor în turism prin contabilitate. Conferința Științifică Internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”.* 6-8 octombrie 2023.
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
 1. **COSTEȘCHI-JUȘCA O., LUȘMANSCHI G.** *Metoda costului călătoriei în estimarea valorii economice a resurselor de mediu în turismul bazat pe natură. În: Simpozionul Științifico-Practic cu participare internațională „Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități”, ediția a II-a din 21 februarie 2023, USM. Chișinău, 2023, p.96-100.*
 2. **BOGOI M.,** *Managementul serviciilor medicale private în raport cu componentele sistemului informațional contabil. În: Conferința națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” din 10-11 noiembrie 2022, Chișinău, p.379-384 ISBN 978-9975-62-472-5*
 3. **COSTEȘCHI-JUȘCA O.,** *Organizarea contabilității cheltuielilor în entitățile turistice. În: Conferința națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” din 10-11 noiembrie 2022, Chișinău, p.353-355 ISBN 978-9975-62-472-5*
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale
 1. **COSTEȘCHI-JUȘCA O.** *Impactul pandemiei de covid-19 asupra industriei turismului: adaptarea prin politici contabile și decizii de management, Conferința Științifică Națională „Științele economice contemporane: procese și contribuții”, 14 -15 septembrie 2023, în publicare.*

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

- 8.1.cărți (cu caracter informativ)
- 8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. **LUȘMANSCHI G., COJOCARU M., GOLOCEALOVA I. Dreptul contabil și expertiza judiciar-contabilă. – Iași: Editura PIM, 2023**
2. **PANUȘ, V. Contabilitate și raportare managerială aprofundată (Note de curs), 2023, 134 p., IAȘI, Editura PIM, Editură acreditată CNCIS, 5 c.a. ISBN 978-606-13-7633-9**
3. **PANUȘ, V. Contabilitate managerială avansată: aplicații și evaluări (Ghid metodic didactic), 2023, 142 p., Editura PIM, Editură acreditată CNCIS, 3 c.a. ISBN 978-606-13-7632-2.**
4. **LUȘMANSCHI G., LAVRENCIUC L. Bazele contabilității. Culegere de aplicații și teste. Ediția a II-a, revăzută și actualizată. Chișinău, CEP USM, 2022. - 259 p. – 8,1 c.a. ISBN 978-9975-159-63-0**
5. **SAVA L., BLANARU V. Statistica ramurii. Note de curs, Chișinău, Editura UTM, 2022, p. 92 ISBN:978-9975-45-808-5.**
6. **SAVA L., VORTOLOMEI D. Organizarea și analiza activității economice în domeniul telecomunicațiilor. Note de curs, Chișinău, Editura UTM, 2022, ISBN: 978-9975-45-805-4.**

11. Alte activități ale membrilor proiectului (conducători de teze de doctorat, recenzenti de teze. Manuale, monografii, articole, participări în alte activități cu relevanță în cadrul proiectului)

1) LUȘMANSCHI G., conducător de teze de doctorat:

1. **SCACUNOVA L. Eficiența metodei de calculație a costurilor pe activități (ABC) în managementul entităților.**
2. **COSTEȚCHI-JUȘCA O. Contabilitatea și relevanța informației contabile în managementul activității de turism.**
3. **BOGOI M. Relevanța informației contabile în managementul serviciilor medicale private.**
4. **LAVRENCIUC L. Relația contabilitate fiscalitate: abordări contemporane privind interacțiunea acestora**

2) Susținerea Referatului Științific Nr.3 „Modernizarea sistemului informațional și impactul acestuia asupra procesului decizional în cadrul serviciilor medicale private” din 29.09.2022, drd. Bogoi Maria. Conducător științific Lușmanschi Galina. Comisia de îndrumare: Dolghi Cristina dr., conf.univ., Tcaci Alexandru dr., conf.univ., Sava Lilia dr., conf.univ.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impact științific: În cadrul unor cercetări doctorale, realizate de către membrii proiectului (doctorandele Costețchi-Jușca Oxana și Bogoi Maria) vor fi posibile implementări ale unor rezultate ale proiectului. Impactul științific se regăsește și în articolele publicate, referatele doctorale, cu componenta de cercetare, participări la conferințe științifice consacrate. Rezultatele cercetărilor vor servi ca suport pentru cursurile predate sau alte cercetări relevante.

Impact economic: Recomandările cercetătorilor privind aplicarea tendințelor moderne în vederea dezvoltării instrumentarului contabilității și analizei de gestiune vor fi aduse la cunoștința

entităților economice prin publicarea rezultatelor obținute în vederea implementării acestora care vor duce la creșterea economică a Republicii Moldova.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

Pentru realizarea și diseminarea cercetărilor în cadrul proiectului a fost utilizate calculatoare, laptop-uri. Activitățile de cercetare se desfășoară în mare parte în Centrul de Excelență în Contabilitate și Audit – sala 321, bloc Central USM, în biblioteca USM. De asemenea, cercetătorii au acces la diferite baze de date în Biblioteca USM, fapt care le permite să realizeze cercetările în proiect.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

La nivel național au fost inițiate colaborări cu diverse entități economice, cum ar fi entități turistice, entități medicale private, entități agricole și zootehnice. Colaborarea cu entitățile economice constă în preluarea datelor contabile, examinarea particularităților organizării contabilității de gestiune, identificarea de probleme în organizarea contabilității.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (OPTIONAL)

Colaborarea cu Universitatea „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Suceava, România

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc. (obligatoriu)

Dificultăți financiare în publicarea cercetărilor efectuate în reviste de specialitate internaționale

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

➤ Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

- 1. COSTEȚCHI-JUȘCA O., drd., as.univ. The 19 economic International Conference „Challenges and Opportunities for a Sustainable Development”, organized by the Faculty of Economics, Administration and Business – Ștefan cel Mare University of Suceava, in partnership with the Association of Economics Faculties of Romania and the Institute of Financial Studies. 4-5 may, 2023. Approaches to tourism in the republic of Moldova and estimation of the economic value of environmental resources in nature-based tourism (poster).***

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premii, medalii, titluri, alte aprecieri). (Opțional)

Model: Nume, prenume; Distincția; Evenimentul (expoziție, concurs, târg ș.a.)

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Opțional):

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

- Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate de membrii echipei proiectului (Opțional)

Model: numele și prenumele pretendentului, Titlul tezei / Teză de doctorat, postdoctorat, nume și prenume conducător.

16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect (Opțional)

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.

1. ***Raiețchi Eugeniu, dr., I.univ. Certificat privind înregistrarea dreptului de autor asupra operei de artă, cu denumirea „Modelul discriminant de diagnostic și prognoză a stărilor de dificultate financiară în activitatea băncilor autohtone”, Chișinău 2023.***

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2023

- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor (Opțional)

Lușmanschi Galina. Comisia de doctorat pentru susținerea publică a tezei de doctor cu tema „Perfecționarea tehnicilor de audit intern în sectorul corporativ din Republica Moldova”, elaborată de Petreanu Elena la specialitatea 522.02 Contabilitate; audit; analiză economică din 11 februarie 2022 (Secretar științific).

- Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)

Model: Nume, prenume / Revista / Calitatea (membru/redactor/recenzent oficial)

18. Recomandări, propuneri

Finanțarea membrilor proiectului în publicarea cercetărilor efectuate în reviste de specialitate internaționale

Conducătorul de proiect _____ / LUȘMANSCHI Galina

Data: 30.11.2023